

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strateginen yhteistyösopimus

Sisältö:

1. Osapuolet	3
2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	4
3. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit	5
3.1 Yhteiset periaatteet	5
3.2 Yhteiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet	5
4. Yhteistyöfoorumit ja -muodot	7
4.1 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit	7
Hyvinvointialuelain 14 § mukaisia kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluja toteutetaan mm. seuraavilla tavoilla:	7
Yhteistyöfoorumi	7
4.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton välillä	8
4.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	9
5. Sopimuksen hyväksyminen	10
5.1 Sopimuksen voimaantulo	10
5.2 Sopimuksen voimassaolo	10
5.3 Sopimuksen irtisanominen	10
6. Muut ehdot	11
6.1 Sopimusasiakirjat	11
6.2 Kustannukset	11
6.3 Sopimuksen muuttaminen	11
7. Sopimuksen seuranta	12
8. Erimielisyyksien ratkaiseminen	13
9. Allekirjoitukset	14
10. Liitteet	17

1. Osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat

1. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (y-tunnus
xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
2. B:n kunta (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
3. C:n kunta (y-tunnus xxxxxxx-x)
Jakeluosoite
Postitoimipaikka
4. n Kunta
5. Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä "Osapuolet" tai yksittäisenä "Osapuoli".

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue myöhemmin "Hyvinvointialue"

Osapuolista 2-n myöhemmin yhdessä "Kunnat" tai yksittäisenä "Kunta".

Osapuolesta X maakunta myöhemmin "Maakunta".

Osapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään tämän sopimuksen ja tämän sopimuksen pohjalta mahdollisesti tehtyjen erillisten sopimusten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Hyvinvointialueilla, kunnilla ja maakuntaliitolla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä sekä muiden hyvinvointialueiden, kuntien ja maakuntaliiton toiminnallista yhteistyötä edellyttävien tehtävien asianmukaista ja asiakaslähtöistä toteuttamista tukevat yhteisesti asetetut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja toimiva tiedonkulku. Tässä sopimuksessa sovitaan puitteet Osapuolten väliselle yhteistyölle.

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, "hyvinvointialuelaki") sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, "sote-järjestämislaki"). Sopimuksessa huomioidaan ainakin hyvinvointialuelain 14 §, sote-järjestämislain 6, 7, 10, 32, ja 50 §.

Yhteistyön yleisinä tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspintatehtävissä.

Tällä sopimuksella edistetään Osapuolten yhteistyötä määrittelemällä yhteistyölle asetetut strategiset tavoitteet, yhteistyön toimeenpanoon liittyvät rakenteet sekä vastuutahot. Strategisesta yhteistyöstä sopiminen luo edellytykset Osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle sekä selkeyttää yhteistyötä koskevaa vastuunjakoa Osapuolten välillä.

3. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

3.1 Yhteiset periaatteet

Yhteistyön pohjana on lainsäädännön lisäksi hyvinvointialueen strategia, kuntien strategiat ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntastrategia (maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma).

Lisäksi yhteistyön strategisen tason asiakirjoja ovat mm. kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat ja muut alueelliset suunnitelmat (esim. alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma).

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pohjois-Pohjanmaan kunnat ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ovat toistensa strategisia kumppaneita. Tavoitteena on sujuvat rakenteet ja selkeä asioiden käsittely ja yhteiseen tietoon perustuva tilannekuva väestöstä ja eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta ja kokemuksesta, palvelutarpeesta, kustannuksista sekä näiden kehitysnäkymistä.

Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen ja sitoutumiseen yhdessä tekemiseen.

Tilannekuva sekä kehittäminen perustuvat selkeään ja ennakkoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta. Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, että yhdyspinnoilla on myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit.

3.2 Yhteiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet

Osapuolet sitoutuvat edistämään tässä kohdassa määriteltyjen yhteisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista. Osapuolet sitoutuvat mittaamaan tavoitteiden saavuttamista jokaisen tavoitteen osalta. Strategisen yhteistyösopimuksen mittareita seurataan ja tarkastetaan tässä Sopimuksessa kuvatulla tavalla.

Osapuolet sopivat yhdessä konkreettisista tavoitteista ja niiden saavuttamista mittaavista mittareista sekä työnjaosta

valtuustokausittain pidettävissä neuvotteluissa seuraavilla yhteistyön osa-alueilla:

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen
- Osallisuus ja järjestöyhteistyö
- Työllistymisen tukeminen
- Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen
- Asuminen ja maankäyttö
- Sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyö
- Asiointiliikenne ja kuljetuspalvelut
- Tiedolla johtaminen
- TKI-yhteistyö
- Yhteinen edunvalvontatyö ja strateginen suunnittelu
- Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

4. Yhteistyöfoorumit ja -muodot

4.1 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit

Hyvinvointialuelain 14 § mukaisia kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluja toteutetaan mm. seuraavilla tavoilla:

Yhteistyöfoorumi

Osapuolet perustavat strategisen tason yhteistyöfoorumin, jonka tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön toimivuus.

Yhteistyöfoorumiin osallistuvat Osapuolena olevien hyvinvointialueen, kuntien, sekä Maakuntaliiton luottamushenkilöt sekä viranhaltijajohto erikseen sovitulla tavalla.

Foorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue ja se vastaa foorumin käytännön järjestelyistä. Foorumi kokoontuu vähintään valtuustokausittain ja muuten tarvittaessa.

Yhteistyöfoorumin puheenjohtajana toimii hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja.

Kuntajohtajafoorumi

Osapuolet perustavat ylimmän viranhaltijajohdon yhteistyöfoorumin (kuntajohtajafoorumi), jonka tehtävänä on johtaa tällä sopimuksella sovittua yhteistyötä sekä yhteensovittaa strategisen ja operatiivisen tason yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä pyrkien yhteistyön ennustettavuuteen, pitkäjänteisyyteen sekä tehokkuuteen.

Kuntajohtajafoorumi vastaa tällä sopimuksella sekä tämän sopimukseen pohjalta mahdollisesti tehdyillä tarkemmilla sopimuksilla sovitun yhteistyön tavoitteiden toteutumisen kalenterivuosisittaisesta seurannasta. Kuntajohtajafoorumiin osallistuvat hyvinvointialuejohtaja, kunnanjohtajat ja maakuntajohtaja.

Kuntajohtajafoorumin kokoonkutsujana on hyvinvointialue ja se vastaa foorumin käytännön järjestelyistä. Foorumi kokoontuu vähintään puolivuosisittain ja muuten tarvittaessa.

Kuntajohtajafoorumin puheenjohtajana toimii hyvinvointialuejohtaja.

Lisäksi hyvinvointialueen ja yksittäisen kunnan välillä voidaan käydä tarpeen mukaan kahdenvälisiä johdon tapaamisia strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Operatiivinen yhteistyö

Osapuolet tunnistavat yhteistyön kannalta keskeiset yhdyspinnat ja niiden merkityksen. Osapuolet sopivat, että palvelusektoreiden yhdyspinta- ja integraatiotyötä pyritään vahvistamaan ja sujuvasti edistämään käsittelemällä tarvittaessa tähän liittyviä kysymyksiä toimialajohdon välisissä kokouksissa.

Osapuolet sopivat operatiivisen yhteistyön kokouskäytännöistä, kokoonpanosta ja kokouskutsuihin liittyvistä menettelyistä erikseen.

Operatiivisesta yhteistyöstä sovitaan erikseen esiin tulleiden tarpeiden mukaisesti. Operatiivisessa työssä voidaan perustaa erillisiä epävirallisia verkostoja operatiivisen työn edistämiseksi. Tällaisia verkostoja voivat olla mm.

- Järjestöyhteistyöryhmä
- Hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöryhmä
- Opiskeluhuollon yhteistyöryhmä
- Toimeentulotukiasioiden yhteistyöryhmä
- Valmiusfoorumit
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyn yhteistyöryhmä

4.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton välillä

Hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton toimiva yhteistyö perustuu yhteiseen tilannekuvaan. Yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulee olla jatkuvaa. Yhteisen tilannekuvan tietopohjana voidaan hyödyntää hyvinvointikertomuksia ja -suunnitelmia sekä näihin

liittyvää yhteistyötä. Yhteisen tilannekuvan ylläpitämisessä hyödynnetään luvussa 4.1 määriteltyjä yhteistyöfoorumeita sekä muita sovittuja yhteistyön toimintamalleja.

Kukin Osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön sekä Osapuolta mahdollisesti rajoittavien sopimusehtojen puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa.

4.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Osapuolet tekevät yhteistyötä niiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa, jotka toimivat hyvinvointialueen alueella. Osapuolet sitoutuvat edistämään niiden toimintaedellytyksiä.

Hyvinvointialue, kunnat ja maakuntaliitto määrittelevät yhdessä sidosryhmien rooleja yhteistyössä.

5. Sopimuksen hyväksyminen

5.1 Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolten toimivaltaiset luottamuselimet ovat sen hyväksyneet ja kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet.

5.2 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa toistaiseksi, kunnes se korvataan Osapuolten välisellä uudella yhteistyösopimuksella seuraavan valtuustokauden alettua.

5.3 Sopimuksen irtisanominen

Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen on toimitettava kirjallisessa muodossa ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

6. Muut ehdot

6.1 Sopimusasiakirjat

Strateginen yhteistyösopimus koostuu varsinaisesta Yhteisso-
pimuksesta sekä niistä asiakirjoista, joissa määritellään
tarkemmin yhteiset hyvinvointialueen ja kuntien strategiset
tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot.

6.2 Kustannukset

Tämän Sopimuksen yhteistyön kustannuksista vastaa kukin taho
omakustannuseriaaalla eli osallistuva taho vastaa osal-
listuvan henkilökuntansa kustannuksista, ellei muuta ole
erikseen sovittu.

Eri foorumeiden, kokousten ja verkostojen kokouspaikkakus-
tannuksista vastaa kukin järjestävä organisaatio. Yleisperi-
aateena on, että kokouspaikat kiertävät yhteistyöhön osal-
listuvien organisaatioiden kesken.

6.3 Sopimuksen muuttaminen

Sopimuksen tavoitteiden toteutumista seurataan siten kuin on
sovittu sopimuksen seitsemännessä luvussa. Seurannan tulos-
ten perusteella yhteistyötä Osapuolten välillä kehitetään ja
parannetaan, ja tarvittaessa tehdään muutoksia yhteistyösopimukseen.

Yhteistyösopimusta voidaan muuttaa vain kirjallisesti. Yh-
teisistä tavoitteista ja näkökohdista voidaan sopia tarkem-
min erikseen.

7. Sopimuksen seuranta

Sopimuksen tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti niissä yhteistyöfoorumeissa, joista säädetään sopimuksen neljännessä luvussa. Sopimuksen sisältöä, ajanmukaisuutta ja päivitystarpeita tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yllä mainituissa foorumeissa sekä Osapuolten hallituksissa ja valtuustoissa. Strategisen yhteistyösopimuksen seuranta toteutetaan myös lakisääteisissä kuntien ja hyvinvointialueiden neuvotteluissa, jotka on toteutettava alueilla vähintään valtuustokausittain.

Seurannassa hyödynnetään niitä mittareita, joista säädetään sopimuksen alaluvussa 3.2. Seurannassa ja arvioinnissa voidaan hyödyntää myös sopimuksen liitteeksi valmisteltavaa strategisten tavoitteiden työkirjaa tai muuta vastaavaa liiteasiakirjaa, jossa määritellään yhteiset tavoitteet, toimenpiteet ja vastuutahot, resurssit ja arviointimittarit.

8. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaistaan Osapuolten välisin neuvotteluin. Osapuolten tulee tosiallisesti neuvotella vähintään kolme (3) kertaa erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Muutoin erimielisyys ratkaistaan hallintoriitana hallinto-oikeudessa tai yksityisoikeudellinen erimielisyys toimivaltaisessa yleisessä tuomioistuimessa.

9. Allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Tämä sopimus allekirjoitetaan x kappaleena ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Paikka ja aika: _____

Hyvinvointialue X

_____

Paikka ja aika: _____

Kunta A

_____

Paikka ja aika: _____

Kaupunki B

_____

10. Liitteet

Osapuolet voivat laatia erillisiä liitteitä tai sopimuksia, jotka sisältävät tarkemmat tavoitteet ja yhteistoimintaperiaatteet. Niissä sovittujen asioiden tulee olla yhteensopivia tämän sopimuksen tavoitteiden ja sen hengen kanssa.